

Wètse Wesseem

**Wessem en de heren
en graven van Horne**

**425 jaar
Schutterij Sint Joris**

Van Venus tot Vikingenzwaard:

**Archeologische vondsten
vertellen meer over Wessem**

Wat een mooie reacties hebben we gekregen op de eerste uitgave van onze nieuwsbrief in februari! Met heel veel plezier en enthousiasme hebben we ook deze tweede nieuwsbrief 'van en voor de inwoners van Wessem' samengesteld.

Zoals u ziet, heeft de nieuwsbrief nu ook een naam: **Wètse Wessem**. Het hoe en waarom hiervan leest u verderop.

We hadden deze uitgave willen vullen met verhalen van een geslaagd Dörpsspel en met prachtig beeldmateriaal van een feestvierende schutterij tijdens het jubileumweekend. Dat is het niet geworden. Wél de ervaringen van kinderen tijdens de Coronaperiode, een kijkje in de organisatie van Kinder Vakantie Werk, een verslag van de jubilerende schutterij en natuurlijk ook een artikel over de geschiedenis van Wessem.

Er leven een heleboel verhalen in Wessem, dat horen we telkens weer als we onze oren te luisteren leggen. Meer verhalen dan in deze uitgaves passen. We nodigen u van harte uit die verhalen met elkaar te delen. Door met elkaar in gesprek te gaan of door uw verhalen en belevenissen op te schrijven. Op de website maasdorpwessem.nl is ruimte voor uw verhaal of anekdote, nieuws en informatie. U stuurt uw bericht naar info@maasdorpwessem.nl.

Ons corona-avontuur

De school was niet open, daardoor moesten we thuis werken. De eerste paar dagen was het even wennen, maar wel leuk. De weken daarna werd het steeds vervelender en begonnen we school steeds meer te missen. Daarom waren we heel erg blij dat de scholen weer open gingen. Dat het sporten niet meer doorging, vonden we van de ene kant vervelend, omdat je je vrienden minder zag en omdat we fit willen blijven. Van de andere kant was het ook wel weer relaxt om niet te hoeven sporten. Zo kon je bijvoorbeeld andere dingen doen waar je op dat moment behoefte aan had. Nu is het allemaal anders: we mogen weer sporten en naar school; dat vinden wij heel belangrijk. Wat wel nog steeds een nadeel is: je kunt je opa en oma amper zien vanwege 1,5 meter-regel. Ook moeten we opletten dat we afstand houden van de leerkrachten. Zo hebben wij corona ervaren. Wij willen nog 1 ding mededelen: **veel sterkte en geluk.**

Door: Yenthe Schlicher, Julie Seuren en Juul Snijkers uit groep 8

Ik, Ruben, heb de corona tijd ervaren als een slechte tijd. Omdat ik thuis moest studeren en ik mijn vrienden niet zag. Mijn sporten ging niet door en mijn conditie ging helemaal achteruit. Ook omdat we zo min mogelijk naar buiten moesten van Rutte en ik me een soort van gevangen voelde. Ik heb wel veel meer buiten in de tuin gespeeld.

Ik, Nova, vond de corona tijd geen leuke tijd omdat ik eerst niet mijn vriendinnen kon zien maar nu gelukkig wel. En ik vond het ook niet leuk dat ik niet naar volleybal kon. En we konden ook niet naar school gaan, want soms kan het thuis niet goed gaan met het werken voor school.

Hier en daar zagen we dat ouders en kinderen het prima naar hun zin hadden. In Tuinesië aan het van Horneplein bijvoorbeeld (zie foto). Veel creativiteit was er met stoepkrijt en originaliteit met de berenjacht.

'Wètse Wessem'

In de eerste nieuwsbrief plaatsten we een oproep aan u, inwoners van Wessem, om een pakkende en tot de verbeelding sprekende naam in te zenden. We waren aangenaam verrast over het aantal inzendingen en de creativiteit van de inzenders! Uiteindelijk hebben we gekozen voor de naam 'Wètse Wessem', ingebracht door Jacky Winkelmolen – Leblanc.

Jacky zegt over haar keuze: "Toen de oproep kwam een naam te verzinnen voor de nieuwsbrief van de werkgroep Beleven en Vertellen kwam bij mij de naam "Wètse Wessem" als eerste naar boven. Daar zijn verschillende redenen voor. Ten eerste klinkt 'Wètse Wessem' lekker, je zegt het makkelijk. Verder betekent 'Wètse' 'weet je?'. En tenslotte lijkt het woord wètse veel op het woord 'witsen' wat ouddialect is voor twijgen, waarvan ze vroeger in Wessem manden maakten. En de overlevering zegt dat de naam Wessem hiervan afgeleid is. Namelijk: Wisheim. Niet is minder waar! Wessem bestond al heel lang voor het eerste twijgenplantje wortel schoot langs de oevers van de Maas."

Precies dat heeft ons doen besluiten voor deze naam te kiezen. Het ligt goed in het gehoor, het is makkelijk uit te spreken, de naam geeft aan waar de nieuwsbrief over gaat, namelijk Beleven en Vertellen en daar iedere inwoner van Wessem bekend mee maken en de naam heeft ook iets typisch Wessems.

Op bijgaande foto neemt Jacky haar prijs in ontvangst, een kadobon gesponsord door de Dorpsraad en Super Mario.

Iedereen bedankt voor het meedenken! Vanaf nu valt iedere 4 maanden bij u 'Wètse Wessem' in de bus met nieuwsberichten, historie en anekdotes van en voor Wessem.

KVW Wessem

De volgende week begint voor de basisschool de grote vakantie. Al meer dan 55 jaar betekent dat in Wessem dat er iedere woensdag een bus vol met kinderen 's ochtends het dorp uitrijdt om 's avonds weer terug te keren. Anders dan in veel andere dorpen waar vaak een vaste week in de zomervakantie besteed wordt aan het Kinder Vakantie Werk. Liza Cox en Eric Leblanc van KVW Wessem vertellen waarom voor deze opzet is gekozen:

"KVW Wessem is ontstaan in de tijd dat nog niet veel mensen op vakantie gingen. Om de kinderen toch iets te geven in die lange zomer, is toen het idee gerezen om wekelijks een dag weg te gaan. Dan hadden ze de hele zomer elke week iets nieuws om naar uit te kijken. Dat houdt de spanning er in. In het begin gingen er veel huisvrouwen mee als leiding, die namen dan gelijk al hun kinderen mee. Je ziet nu dat de kinderen van de leiders ook leider worden en hun kinderen ook weer. Zoals bij ons. Zo geven we ook onze cultuur door.

Drie jaar geleden hadden we twintig bewoners van het ouderencentrum uitgenodigd om 's middags naar de speeltuin te komen. De kinderen trakteerden de ouders op koffie en cake en lieten vervolgens zien welke spellen we zoal doen. Daarna hebben we samen veel KVW-liedjes gezongen, die zowel de kinderen als de ouders kennen. Het was onvergetelijk om te zien hoe de kinderen hun best deden en wat het los maakte bij de ouders. Op die manier willen we dit jaar 2 of 3 keer een activiteit in Wessem op touw zetten."

De rol van Jan Leblanc en wat beddenlakens met KVW te maken hebben, leest u verder op www.maasdorpwessem.nl Voor actuele informatie kijkt u op [facebook.com/KvwWessem/](https://www.facebook.com/KvwWessem/)

Wessem en de heren en graven van Horne

De abdij van Sint Pantaleon in Keulen erfde in 965 van bisschop Bruno van Keulen Villa Wishem met al haar rechten. Villa Wishem was een nederzetting ten oosten van de huidige kerk. De abt stelde een ambtenaar aan die in zijn naam Wishem ging beheren.

In de late jaren van de 12e eeuw was Hendrik van Horne abt van de abdij Sint Pantaleon. Waarschijnlijk heeft hij mede gezorgd dat in 1219 heer Willem I van Horne de villa Weshem van het klooster Sint Pantaleon verkreeg, voor een jaarlijkse erfpacht van 14 Keulse Marken. Kelpen en Oler en de kastelen Oud Buggenum in Grathem en Exaten hoorden er ook bij, want dit was toen Wesheym's eigendom. Tevens ging de bisschop Otbert van Luik ermee akkoord dat Willem I in Wessem munten bleef slaan.

Indien de betalingen van de rente binnen veertien dagen na de vervalddag niet zouden zijn voldaan, dan zouden alle inwoners van Wesheym met hun voogd door de deken van het Luikse Kapittel in de ban worden gedaan, totdat de betaling had plaats gehad. De heer van Horne kwam zijn verplichtingen, ondanks vele waarschuwingen en banvloeken, slecht of helemaal niet na, zodat Wesheym weldra als een rijksheerlijkheid in het bezit kwam van de Heren van Horn, die zich eveneens betitelden als "Heren van de stad Wessem".

Willem I van Horne kocht in 1229 van de familie Van der Marck een deel van Weert en Nederweert. Tevens erfde hij in 1242 van zijn oom Dirk van Altena nog meer bezittingen in Weert. Bij testament in 1265 kreeg Willem II van Horne (1265-1300) Wessem, Weert en Horn en de overige bezittingen gingen naar zijn jongere broer Dirk.

Willem II van Horne begon in 1290 in Weert een versterkt huis te bouwen. Hij was een belangrijke leenman van Reinoud I van Gelre en hij komt voor op een oorkonde uit 1286. Waarschijnlijk was Weert Gelders leengoed.

Gerard I van Horne (1301-1330) verklaarde in een akte van 13 mei 1305 dat hij en zijn erven aan de abdij van Sint Pantaleon trouw de jaarlijkse erfpacht van 6 Keulse Marken zou betalen, die verschuldigd waren wegens de goederen van de abdij in Wesheym. De betalingen bleven echter achterstallig. De abdij verkocht daarom Wessem aan de graaf Willem van Gulik, zonder rekening te houden met het pachtrecht van Gerard I van Horne. Na enig aandringen werd Gerard I van Horne in 1329 door de graaf van Gulik beleend met Wessem en zijn aanhorigheden. Tot 1371 zou Wessem een leen van de graven van Gulik blijven, daarna werd het een Gelderse leen.

De muntslag in Wessem werd in 1360 door Dirk Loef, regent (1357-1369) van Willem VI van Horne, naar Weert verplaatst. De hoofdschepenbank bleef in Wessem.

De bezittingen van de van Hornes werden op 31 oktober 1368 verdeeld en Willem VI (1369-1405) kreeg Wessem, Weert, Kortessen en Altena en Monnikenland.

In 1450 werd Jacob I van Horne (1439-1471) tot graaf verheven. Hij hervatte in 1455 de bouwwerkzaamheden aan Nijenborgh in Weert. Het werd tot een kasteel met voorburcht verbouwd.

Jan van Horne was priester in Luik en omdat zijn broer, graaf Jacob III van Horne (1501-1531), kinderloos was vroeg hij de paus in 1531 om te mogen uittreden en hij kreeg hiervoor toestemming.

>> Lees verder op www.maasdorpwessem.nl

Van Venus tot Vikingenzwaard: Archeologische vondsten vertellen ons meer over de geschiedenis van Wessem

Begin maart kwam er een bijzondere vraag binnen bij de Dorpsraad. Namelijk of wij medewerking willen verlenen aan het realiseren van een "archeopunt" in Wessem. Ik nam de vraag mee naar de werkgroep "Beleven en vertellen" van Maasdorp Wessem. Daar werd met veel enthousiasme gereageerd en vanaf toen ging het los.

Ik wist wel iets over het Wessem van vroeger, maar we zochten naar mensen die écht heel veel weten, en bovendien bereid waren om hun medewerking te verlenen. Dat waren Ton Forschelen, Jos Schreurs en Jozef (Joep) Gielen. Bovendien hebben zij, naast al hun kennis, nog een heleboel informatie uit allerlei bronnen boven water weten te halen.

Er bleken talloze vondsten in ons dorp te zijn gedaan. Ik hoorde over een bronzen zwaard van 1000 jaar voor Christus, gevonden in Wessem. En Joep Gielen had me al eens verteld over een urn en bronzen armband van 200 jaar voor Christus. Daarnaast had ik eerder al verhalen gehoord van een Vikingenzwaard dat ooit in Wessem is opgebaggerd. Maar wat voor mij nieuw was, was het bestaan van de Venus van Wessem.

Nadat onze kerk in de Tweede Wereldoorlog flink was verwoest, werd voor de wederopbouw in de kerk archeologisch onderzoek gedaan. Bij dit onderzoek is veel bekend geworden over de geschiedenis van de kerk en van Wessem. Zo vond men dus een heuse Venus van Wessem en allerlei andere bijzonderheden die verwijzen naar de Romeinse tijd. Ook kwam men er tijdens dit archeologisch onderzoek achter dat onze huidige kerk al de vierde kerk op die plaats is. Er is dus flink gestapeld door de jaren heen. Een scherp oog kan de verschillende bouwstijlen nog onderscheiden. Er zijn zelfs aanwijzingen dat de kerk van Wessem misschien wel de oudste van Nederland is.

Ton, Jos en Joep hebben nog veel meer bijzonderheden ontdekt. Zo blijkt Wessem een stad te zijn geweest. En de eerste teksten over Wessem dateren al uit het jaar 964, waaruit blijkt dat het dorp (of de stad) veel ouder moet zijn dan dat we tot nu toe dachten. Er is nog veel meer informatie die lang verborgen is gebleven voor veel Wessemers. We laten u er beslist nog meer over horen.

Jos Thijssen

Ps Het archeopunt komt straks bij de kerk. In de Kerkstraat bij de parkeerplaats. Kijk af en toe op onze site "Maasdorpwessem.nl". Daar komt meer informatie.

2020, het jubileumjaar voor schutterij Sint Joris, we bestaan 425 jaar!

In 1595 is schutterij Sint Joris opgericht waardoor onze mooie vereniging dit jaar 425 jaar bestaat. Een jubileum waar we als vereniging maar ook als gemeenschap trots op mogen zijn.

Uiteraard wilden we als schutterij het jubileumjaar niet onopgemerkt voorbij laten gaan. Medio 2018 zijn we hiertoe met ons bestuur gestart met het bedenken, opzetten en uitwerken van activiteiten en festiviteiten om ons jubileumjaar te vieren en hier extra aandacht aan te geven.

Insteek bij de organisatie van de activiteiten was de mensen en verenigingen uit Wessem nauw te betrekken, bij de organisatie maar bovenal in ons programma.

Helaas hebben we alle activiteiten moeten annuleren. Om de leden iets van het jubileumjaar mee te geven, maar ook om onze leden in deze rare periode een hart onder de riem te steken, hebben de bestuursleden daags voor Hemelvaartsdag alle leden een klein

presentje bezorgd in de vorm van een luxe vlai waarop een foto van onze vereniging en het getal 425. Ook de bewoners en personeel van het bejaardenhuis hebben we bezocht en verrast met een kleine attentie.

Daarnaast denken we onder andere na over een moment dat we ons als vereniging toch nog kunnen gaan treffen. We denken er ook over na hoe en wanneer we ons als schutterij weer aan de gemeenschap Wessem kunnen laten zien, de gemeenschap waar we midden in staan. Het liefst dit jaar nog!

Eric Steffanie

Hoe de schutterij hun jubileumjaar beleeft en wat het betekent voor de vereniging, leest u op www.maasdorpwessem.nl

Agenda juli t/m oktober

AUGUSTUS

18-08	Dorpsraad	Vergadering bij
Café Zaal "De Harmonie"
19.30-21.00 - o.v.b.
27-08	Aan tafel! Aete
wat de pot sjaft	Bij Gasterie De Knip
12.30-14.00 - o.v.b.

SEPTEMBER

15-09	Dorpsraad	Vergadering bij
Café De Hook
19.30-21.00 - o.v.b.
16-09	Seniorenerver.	Kienen
Gasterie De Knip
14.00-17.00
24-09	Aan tafel! Aete
wat de pot sjaft	Bij Gasterie De Knip
12.30-14.00 - o.v.b.

OKTOBER

20-10	Dorpsraad	Vergadering bij
Gasterie De Knip
19.30-21.00
29-10	Aan tafel! Aete
wat de pot sjaft	Bij Gasterie De Knip
12.30-14.00 - o.v.b.

In juli zijn diverse activiteiten geannuleerd. Voor een actuele stand kijkt op de kalender van maasdorpwessem.nl. Wilt u een (verenigings) activiteit publiceren, stuurt u deze naar agenda@maasdorpwessem.nl.

Zomervakantie in Wessem

In de zomervakantie is het natuurlijk leuk om met vrienden/vriendinnen af te spreken. Veel mensen gaan ook op vakantie in een warm land. Maar je kunt natuurlijk ook nog iets heel leuks doen, namelijk Kinder Vakantie Werk. Met KVV ga je elke woensdag iets leuks doen. 4 van de 6 Keer ga je naar een klein pretpark. 1 Keer blijf je gewoon in Wessem en ga je iets leuks doen in de speeltuin. En de laatste keer is een verrassing. Je kan ook gewoon lekker thuis blijven, dan kan je naar de speeltuin of naar het crossbaantje. Je kan op De Driehoek gaan voetballen of op de tennisbaan gaan tennissen. In Wessem is ook een camping, dat is bij De Beacon. Er ligt een speeltuintje naast. Het ligt aan het water dus je kunt gaan zwemmen of vissen enz. Er is door Wessem ook een fietsroute. Die loopt van Thorn naar Roermond. Je kunt ook lekker buiten spelen, bijvoorbeeld naar het rolschaatspleintje. Veel kinderen vinden het leuk om te knikkeren, dus je kunt met een paar kinderen afspreken en lekker gaan knikkeren!

Groetjes Emma Wolff, groep 8

Werkgroep jong en oud

Verbinding ontstaat door het overdragen van normen en waarden, door mensen met elkaar in contact te brengen, door jong met oud samen te laten komen. De werkgroep 'Oud en Jong' geeft hier invulling aan door komend schooljaar gastlessen te geven aan de kinderen op de basisschool. De kinderen wordt verteld over vrijwilligerswerk en burenhulp en waarom dat goed is om te doen. Daarna mogen de kinderen zelf aan de slag gaan om zich in te zetten voor een ander. Als ze dit een paar keer hebben gedaan, worden ze beloond met een verrassing. De werkgroep gaat de Wessemse ondernemers nog benaderen om mede invulling te geven aan de verrassing. De voortgang van dit idee is mede afhankelijk van de ontwikkelingen rondom de Coronacrisis.

Met vriendelijke groet, Francien Clout

Eindredactie: Marielle Schlicher & werkgroep beleven & vertellen

Fotografie: Rene Broens (coverfoto)

Ontwerp & opmaak: Huijnen Design **HUIJNEN DESIGN**

Mede mogelijk gemaakt door: Dorpslab & Rabobank Peel, Maas en Leudal

